

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **Mgr. J. N.**
zastoupena advokátem JUDr. Janem Boltbarem, Ph.D.
sídlem Růžová 972/1, Praha 1

proti
žalovanému: **Obecní úřad obce Hvozdná**
sídlem Hlavní 210, 763 10 Hvozdná

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Určuje se, že nečinnost žalovaného spočívající v nepřidělení čísla popisného novostavbě rodinného domu ve vlastnictví žalobkyně, stojícího na pozemku č. XA v katastrálním území X, ukončená přidělením tohoto čísla dne 17. 2. 2022, byla nezákonným zásahem.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení částku 14 342 Kč, k rukám jejího zástupce, JUDr. Jana Boltbara, Ph.D., advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. P.

1. Předmětem řízení v projednávané věci je posouzení, zda se žalovaný dopustil nezákonného zásahu spočívajícího v nepřidělení čísla popisného novostavbě rodinného domu vlastníci žalobkyně stojícího na pozemku číslo XA v k. ú. X (dále jen „rodinný dům žalobkyně“), přestože byl příslušným stavebním úřadem k tomuto vyzván.

II. Obsah žaloby

2. Žalobou ze dne 12. 1. 2022 se žalobkyně domáhala vydání rozsudku, kterým by soud určil, že nečinnost žalovaného spočívající v nevydání čísla popisného rodinnému domu žalobkyně je nezákonným zásahem; dále se domáhala, aby byl žalovaný soudem zavázán upustit od uvedeného nezákonného jednání tím, že v souladu s ust. § 31 a násl. zákona č. 128/2000 Sb. zákona o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů - dále jen zákon o obcích přidělí číslo popisné novostavbě rodinného domu žalobkyně a údaje o čísle popisném sdělí příslušnému stavebnímu úřadu. Žalobkyně marně vyčerpala možnosti obrany proti nečinnosti podle správního řádu u Krajského úřadu Zlínského kraje a obrátila se i na ministerstvo vnitra, které ovšem kontrolní proces nezahájilo s tím, že nemá k dispozici účinné prostředky ke sjednání nápravy. Žádost stavebního úřadu o přidělení čísla popisného novostavbě rodinného domu žalobkyně byla ze strany stavebního úřadu podána dne 1. 10. 2020, ovšem této žádosti vyhověno ze strany žalovaného nebylo. Dne 17. 5. 2021 byla provedena závěrečná kontrolní prohlídka stavby, na níž nebyly zjištěny rozpory, které by bránily kolaudaci novostavby. Dne 31. 5. 2021 byla stavebním úřadem zaslána žalovanému urgence k vydání čísla popisného. Žalovaný na urgence a žádosti jak stavebního úřadu, tak žalobkyně nereagoval. Žalovaný kladl na žalobkyni v souvislosti s výzvou stavebního úřadu o přidělení čísla popisného řadu podmínky, kdy za předpokladu jejich splnění by byl ochoten číslo popisné vydat. Žalobkyně, resp. její příbuzní, měli se starostou obce několik schůzek, přičemž žádná z nich nevedla ke splnění povinnosti obecního úřadu. Žalovaný nesplnil svoji povinnost ani přes výzvu žalobkyně ze dne 7. 6. 2021, kde byl poučen, že pokud má jakékoliv legitimní požadavky na žalobkyni, je povinen uplatnit je podle jiných právních předpisů, nikoliv vymáhat nynější žalobou napadeným jednáním a spoléhat se na to, že žalobkyně se nátlaku podvolí. Neudělení čísla popisného pro žalobkyni znamená, že je jí znemožněno vzniklou novostavbu zanést do registru územní identifikace, adres a nemovitostí a tím rovněž do katastru nemovitostí. Tím je jí znemožněn zápis trvalého pobytu do vzniklé novostavby a další komplikace, např. doručování pošty nebo při případném převodu nebo pronájmu nemovitosti. Na základě žádosti o odstranění nečinnosti ze dne 30. 7. 2021 přikázal nadřízený správní orgán (Krajský úřad Zlínského kraje) žalovanému přidělit nejpozději ve lhůtě 7 kalendářních dnů ode dne doručení příkazu novostavbě rodinného domu žalobkyně číslo popisné. Žalovaný uvedenému příkazu neuposlechl a žalobkyně tak marně vyčerpala účinné možnosti nápravy nacházející se v rámci správního řízení. Žalobkyně se dohodla z Krajským úřadem Zlínského kraje, že informace o trvajícím porušování povinností ze strany žalovaného bude postoupena Ministerstvu vnitra České republiky za účelem postupu podle ust. § 129 zákona o obcích. Ministerstvo vnitra však kontrolní proces nezahájilo s tím, že nemá k dispozici účinné prostředky k nápravě. Krajský úřad se pokoušel vést s žalovaným i méně formální komunikaci, nicméně ani ta nevedla ke kýženému výsledku.

III. Vyjádření žalovaného

3. V písemné vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že na pozemku p.č. XA v k.ú. X je plánovaná plocha pro rozšíření hřbitova, o čemž byla žalobkyně uvědoměna. Obec Hvozdná vydala 9. 4. 2018 vyjádření ke stavbě rodinného domu žalobkyně, v němž upozornila na oplocení mezi pozemkem XB a XC které má být vyhotoveno ve výši dvou metrů, dřevěné, neprůhledné. Tuto podmínku stanovil bývalý technik obce s bývalým starostou. Tato podmínka byla stanovena, aby se dva rozdílné způsoby využití pozemků nenarušovaly. Uvedená podmínka je podle žalovaného předmětem nynějšího sporu. Žádost stavebního úřadu o přidělení čísla popisného byla učiněna bez toho, aniž by byla provedena prohlídka ukončení stavby. Žalobkyně realizovala stavbu v rozporu s vydaným stavebním povolením. Připomínky ze strany obce byly odstraněny pouze částečně. Na obecním pozemku p. č. XD stavebník zanechal odpad (kořeny po pokácených stromech). Kořeny na daném pozemku leží dodnes. Dne 31. 5. 2021 stavební úřad nesmyslně urgoval udělení čísla popisného, ovšem stavebník stále neuklidil kořeny na obecním pozemku a nevyřešil oplocení. Hlavní spor mezi obcí a stavebníkem se týká oplocení pozemku p. č. XB mezi prostorem pro bydlení a budoucím hřbitovem. Stavebník při ústním jednání přiznal že, že postavil oplocení v rozporu se stavebním povolením. Po několika jednáních bylo navrženo, že stavebník může stávající drátěný plot ponechat, ale musí s obcí Hvozdná podepsat dohodu o tom, jak bude vypadat budoucí oplocení. K dohodě ohledně oplocení však nedošlo. Stavebník na stávající drátěný plot namontoval provizorně velkoformátové desky ze štěpky, které se během dvou až tří let rozpadnou. Obec s takovým řešením nesouhlasila a požádala telefonicky stavební úřad o přehodnocení špatného rozhodnutí. Spor mezi obcí a stavební úřadem byl o to, zda se jedná o dřevěné oplocení. V předmětné věci se nejedná o nezákonný postup obce Hvozdná, ale o špatný a neodborný posudek stavebního úřadu. Ke komunikaci s krajským úřadem žalovaný konstatoval, že referentka tohoto úřadu pouze uzurpátorsky donucovala starostu obce k udělení čísla popisného a vůbec ji nezajímalo a nenechala si vysvětlit důvody, proč obec Hvozdná takto postupuje. Žalovaný poté poukázal na jednání rady obce ze dne 31. 3. 2021 (oplocení pozemků v sousedství hřbitova), ze dne 14. 4. 2021 (oplocení pozemku p. č. XB) na usnesení rady obce číslo 5.3/9/2021, na jednání rady obce ze dne 28. 4. 2021 týkající se oplocení pozemku žalobkyně, na jednání zastupitelstva obce ze dne 16. 11. 2021 týkající se oplocení mezi pozemkem žalobkyně a prostorem nově vznikajícího hřbitova, na zápis z jednání rady obce ze dne 2. 2. 2022 týkající se oplocení rodinného domu žalobkyně a usnesení rady obce číslo 5.11/2/2022. Kromě těchto jednání proběhlo s žalobkyní a jejími syny jednání přímo na stavbě, jenž se po určité době strhlo na urážlivou konverzaci, přičemž jednání ze strany obce bylo vždy korektní. Obec Hvozdná aktivně hledala řešení na úkor obecního rozpočtu i pověsti u občanů, neboť oplocení, které je aktuálně v blízkosti hřbitova je velmi neestetické a občany obce špatně vnímané. Starosta obce načrtl návrh oplocení nového hřbitova a požádal stavební úřad o stanovisko. Stavební úřad sdělil dne 16. 2. 2022, že stavba navrženého oplocení nepodléhá povolacímu režimu podle stavebního zákona. Dne 17. 2. 2022 vydala obec rozhodnutí o přidělení čísla popisného. S postupem stavebního úřadu obec Hvozdná nesouhlasí, ovšem projevila se jako konstruktivnější ze stran sporu a patovou situaci vyřešila (na úkor svého rozpočtu). Obec nesouhlasí s podanou žalobou, pokud by žalobkyně setrvala se zasláním žaloby do 17. 2. 2022, nemusel by se soud záležitostí zabývat. Po rozhodnutí rady obce z 2. 2. 2022 nebylo z časových důvodů možné stanovisko ze strany stavebního úřadu a rozhodnutí ze strany obce vydat dříve než 17. 2.

2022. Obec v celém sporu jednala konstruktivně, pouze po celou dobu nenalezla žádný úřad, který by se o její problematiku zabýval a bránil by její práva.

IV. Doplnující procesní stanovisko žalobkyně

4. V procesním podání ze dne 30. 3. 2022 žalobkyně zdůraznila, že se jedná o bezprecedentní rok a půl trvající omezování jejího práva plnohodnotného užívání novostavby, přičemž důvodem pro nevydání čísla popisného je mnohokrát deklarovaný záměr obce navýšit terén obecní parcely XC o 0,5-1 m na úkor pozemku žalobkyně, pro niž je nepřipustné, aby díky takovému navýšení došlo k pohledové expozici celé klidové zóny soukromé zahrady z veřejné hřbitovní plochy. Žalobkyně odmítla tvrzení žalovaného obsažené ve vyjádření k žalobě jako lživé. Po právní stránce je věc jednoduchá, neboť žalobkyně získala stavební povolení na stavbu rodinného domu a příslušný stavební úřad zjistil, že stavba je provedena v souladu se stavebním povolením a že lze započít s užíváním stavby. Žalovaný přes kroky stavebního úřadu a žalobkyně popsané v žalobě tak dlouhodobě protiprávně nečinil. Obrana žalovaného v předmětné věci je nesouvisející s jeho povinností konat v souladu se zákonem. Krajský úřad v dopisu ministerstva vnitra ze dne 13. 10. 2021 ve věci předání spisového materiálu k výkonu dozoru a kontroly výstižně konstatoval, že obecní úřad Hvozdná, resp. starosta obce na výzvu krajského úřadu týkající se nečinnosti žalovaného formálně nereagoval, telefonicky starosta obce sdělil, že obecní úřad číslo popisné stavbě rodinného domu bez splnění podmínek stanovených obecním úřadem nepřidělí; krajskému úřadu se nedostalo od obecního úřadu Hvozdná na urgovanou výzvu odezvy a lze důvodně předpokládat, že obecní úřad Hvozdná setrvává ve věci přidělení čísla popisného stavbě, kterou je možno podle příslušných právních předpisů užívat, vědomě v nečinnosti. V souvislosti s vydáním rozhodnutí žalovaného o přidělení evidenčního čísla (ze dne 17. 2. 2022) žalobkyně vyjádřila podiv, že žalovaný začal konat v souladu se zákonem přesně na 2 dny poté, kdy obdržel předmětnou žalobu od soudu k vyjádření. Předchozí téměř 1,5 roku trvající komunikace se stavebním úřadem, Krajským úřadem Zlínského kraje a právním zástupcem žalobkyně byla zcela neúčelná. Ačkoliv v průběhu řízení o žalobě došlo k přidělení čísla popisného, žalobkyně trvá, aby soud určil, že nečinnost žalovaného spočívající v nevydání čísla popisného novostavbě rodinného domu žalobkyně, která trvala do 17. 2. 2022, byla nezákonným zásahem.

V. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána včas (na tvrzený zásah soud nahlíží jako na zásah v době podání žaloby trvající ve smyslu závěrů Ústavního soudu vyslovených v nálezu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II US 635/18) a jedná se o žalobu přípustnou.
6. Přidělení čísla popisného není správním rozhodnutím, ale jiným správním úkonem podle části čtvrté správního řádu. Ochrana před nečinností správního orgánu ve věci vydání jiného správního aktu je možná postupem podle ust. § 82 zákona číslo 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), který žalobkyně podáním žaloby ke Krajskému soudu v Brně využila.
7. Mezi účastníky řízení není sporné a z obsahu připojeného správního spisu vyplývá, že žalobkyně vyčerpala dostupné právní prostředky, jimiž se domáhala ochrany, resp. nápravy napadeného jednání žalovaného. Žalobkyně podala u Krajského úřadu Zlínského kraje 30. 7. 2021 žádost o odstranění nečinnosti, přičemž té sice bylo vyhověno příkazem

citovaného správního orgánu (opatřením proti nečinnosti) ze dne 8. 9. 2021, č. j. KUZL62027/2021 (Krajský úřad Zlínského kraje žalovanému přikázal, aby neprodleně nejpozději ve lhůtě sedmi klendářních dnů ode dne doručení příkazu přidělil citované stavbě číslo popisné), ovšem žalovaný uvedenému příkazu do doby podání žaloby nevyhověl. Mezi účastníky řízení není sporné, že žalobkyni svědčí vlastnické právo k novostavbě jejího rodinného domu a mezi účastníky řízení není ani sporu o tom a z obsahu připojeného správního spisu vyplývá, že Městský úřad Slušovice, stavební úřad podal u žalovaného žádost o přidělení čísla popisného/čísla evidenčního ze dne 1. 10. 2020, č. j. 1/2020 a opakovaně byla ze strany stavebního úřadu podána žádost žalovanému ze dne 31. 5. 2021 a ze dne 19. 7. 2021. Další nespornou skutečností je i to, že žalovaný na uvedené výzvy reagoval po podání žaloby zdejšího soudu vydáním rozhodnutí o přidělení čísla popisného novostavby rodinného domu žalobkyně dne 17. 2. 2022 (2 dny poté, co byla žalovanému doručena soudem předmětná žaloba).

8. Krajský soud o věci rozhodl za splnění podmínek ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., aniž by nařizoval jednání.
9. Při svém rozhodování soud vycházel z obsahu připojeného správního spisu a ze skutečností, jež jsou mezi účastníky řízení nesporné (vyplývají z jejich procesních podání).
10. V projednávané věci jsou stěžejní následující zákonná ustanovení.
11. Podle ust. § 31 odst. 5 věta první zákona o obcích platí, že obecní úřad rozhoduje o tom, jakým popisným orientačním nebo evidenčním číslem bude budova označena.
12. Podle ust. § 31a odst. 1 citovaného zákona platí, že čísla popisná a evidenční přiděluje obecní úřad v případě nově vzniklé budovy, která je stavbou vyžadující stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu, na základě písemné výzvy příslušného stavebního úřadu.
13. Podle ust. § 31a odst. 2 zákon o obcích platí, že obecní úřad sdělí v případě podle odst. 1 písm. a) neprodleně příslušnému stavebnímu úřadu údaje o čísle popisném nebo evidenčním a jeho příslušnosti k části obce, popřípadě název ulice, do níž stavební objekt náleží a údaje o čísle orientačním.
14. Podle ust. § 121 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů platí, že pokud stavbou vzniká nová budova, které se přiděluje číslo popisné nebo evidenční, případně číslo orientační, stavební úřad po předložení podkladů uvedených v odst. 1, vyzve písemně příslušnou obec o přidělení čísla popisného nebo evidenčního, příp. orientačního.
15. Jak již bylo shora uvedeno, z obsahu správního spisu vyplývá, že žalovaný byl stavebním úřadem opakovaně vyzván o přidělení čísla popisného novostavbě rodinného domu žalobkyně (dne 1. 10. 2020, dne 31. 5. 2021 a dne 19. 7. 2021). Součástí správního spisu jsou listiny vyhotovené obcí (např. ze dne 21. 4. 2021), jež svědčí o tom, že mezi účastníky řízení byl v době, kdy byly podány uvedené výzvy stavebního úřadu, veden spor o řešení, resp. úpravě řešení oplocení pozemku žalobkyně na hranici s pozemkem ve vlastnictví

obce p. č. XC. Tato jednání podle názoru žalovaného nevedla k řešení oplocení, které by bylo pro obec akceptovatelné. Uvedená skutečnost byla důvodem pro nepřidělení čísla popisného, přičemž další podmínkou pro takové přidělení čísla byla ze strany obce stanovena povinnost uklidit stavební odpad, který je kolem předmětného domu žalobkyně na obecních pozemcích. Kromě snahy samotné žalobkyně o přidělení čísla popisného žalovaným (např. podání jejího zástupce ze dne 7. 6. 2021 obsahující právní rozbor mj. shora citovaných ustanovení zákona) vyzval žalovaného formou urgency k žádosti o přidělení čísla popisného/evidenčního stavební úřad výzvou ze dne 19. 7. 2021. Ze správního spisu dále je patrná snaha nadřízeného správního orgánu - Krajského úřadu Zlínského kraje přinutit žalovaného k přidělení čísla popisného, resp. evidenčního (viz shora již citovaný příkaz - opatření proti nečinnosti ze dne 8. 9. 2021, výzva ke sdělení odstranění nečinnosti ze dne 20. 9. 2021 a její urgency ze dne 5. 10. 2021). Ve správní spise není žádný záznam, že by na tyto úkony Krajského úřadu Zlínského kraje bylo ze strany žalovaného reagováno. Jak již bylo shora uvedeno, dne 17. 2. 2022 vydal žalovaný rozhodnutí, kterým přidělil novostavbě rodinného domu žalobkyně číslo popisné (č. p. X, ulice H., H.).

16. Ze shora citované právní úpravy přidělování čísla popisného jednoznačně vyplývá, že je povinností obecního úřadu sdělit příslušnému stavebnímu úřadu na základě jeho žádosti podané ve smyslu ust. § 121 odst. 2 stavebního zákona údaje o čísle popisném nebo evidenčním, a to „neprodleně“ (viz ust. § 31a odst. 1 a 2 zákona o obcích). V projednávané věci je přitom zcela zjevné, že žalovaný dlouhodobě uvedenému požadavku zákona nedostál, a to s tím, že podmiňoval přidělení čísla popisného dohodou o oplocení pozemku žalobkyně na hranici s pozemkem obecním, kde je plánováno rozšíření hřbitova. Zákon však nedává žádnou možnost, aby žalovaný tímto způsobem vynucoval po stavebníkovi obcí požadované oplocení (resp. jeho formu). Uvedené jednání žalovaného tedy zcela zřetelně vybočilo ze zákonných mantinelů, přičemž žalovaný přes veškerou snahu jak žalobkyně, jejího právního zástupce i nadřízeného správního orgánu náležitě nereagoval. Je tedy zřejmé, že se žalovaný uvedeným způsobem dopustil nezákonného zásahu ve smyslu shora citovaného ust. § 82 s.ř.s.
17. Jelikož v průběhu řízení před krajským soudem byl zásah žalovaným ukončen dne 17. 2. 2020 (vyhotovením listiny označené jako „rozhodnutí“, kdy budově - novostavbě rodinného domu žalobkyně bylo přiděleno č. p. X, ulice X., X.), reagovala žalobkyně po procesní stránce správně, kdy s ohledem na nově vzniklý stav ukončení nezákonného zásahu ze strany žalovaného požadovala, aby soud deklaroval, že nečinnost žalovaného ukončená dne 17. 2. 2022, byla nezákonným zásahem.
18. Podle ust. § 87 odst. 1 s.ř.s. platí, že soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Soud tedy při svém rozhodování vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, přičemž, jak shora vyloženo, přisvědčil žalobkyni v tom, že předmětné jednání žalovaného je zásahem nezákonným. Soud proto postupem ve smyslu ust. § 87 odst. 2 s.ř.s. rozsudkem určil, že napadený zásah byl nezákonný.

V. Náklady řízení

19. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst.1 s.ř.s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 2 000 Kč a dále v nákladech právního zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). V dané věci se jedná o odměnu advokáta - zástupce žalobkyně za zastupování v řízení před krajským soudem, a to za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a 2 písemná podání ve věci samé - žaloba a doplňující procesní podání) podle § 7, 9 odst. 4 písmeno d) a § 11 odst. 1 písmeno a) a d) advokátního tarifu ve výši 3 × 3 100 Kč; a dále o náhradu hotových výdajů ve výši 3 × 300 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 2 142 Kč odpovídající příslušné dani z přidané hodnoty. Celkem se tedy jedná o částku 14 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. 4. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu